

BEST OF VERBUNKOS

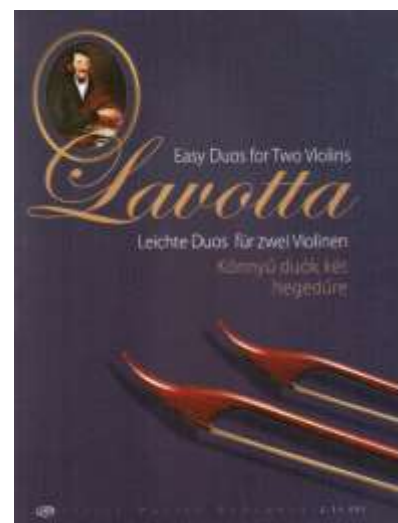
A LAVOTTA JÁNOS KAMARAZENEKAR 10. CD-KIADVÁNYÁRÓL

„Best of Bach”: amatőr ízű... „Best of Mozart”: ugyanolyan borzasztóan hangzik... „Best of Verbunkos”: erre viszont már bizonyára mindenki fölkapja a fejét! E felirat mégsem takarhat egy esti háttérzenének szánt, langyos tucatkiadványt! Merthogy ezt a borítócímet viseli a Lavotta János Kamarazenekar legújabb – szám szerint immár a tizedik –, saját kiadású CD-albuma, még hozzá dupla hanghordozó koronggal tokjában! S a szórakoztató-elandalító szerepű hangfelvételi tucattársakkal ellentétben címe valójában missziót jelöl. Hiszen a régi magyar muzsika megismertetése terén bőven akad(hatna) még törlesztenivalója a jelenkor magyar zenésztársadalmának, és a Dombóvári János vezette sátoraljaújhelyi Lavotta Kamarazenekar épp ezen az úton halad töretlenül 1990. évi megalakulása óta.

A cím fölkelte vára-közékhöz illően színes tartalmú kiadvány a Best of Verbunkos, amely egyetlen kompozíció kivételével az együttes előző kilenc CD-jének anyagából készült válogatás. A felvételeken kamaraművek is fölhangzanak, a zenekart pedig három karmester – Molnár Pál, Gergely Péter Pál és Derecskei András – irányítja. Minden választáson, de a kiválasztott művek minden ütemén is ugyanúgy érződik az odaadó elkötelezettség. Lavotta János, Csermák Antal, Bihari János, Rózsavölgyi Márk, Farkas Ferenc, Doppler Ferenc, Popper Dávid, Pablo Sarasate, Carl Maria von Weber és Mosonyi Mihály

zeneszerzői világába kalauzol el a magyar zenei hagyomány ezernyi arcát feltáró, izgalmas album. Stílárís megköttöttsége ellenére; a ma összefoglalóan verbunkosnak nevezett repertoár ugyanis igen összetett spektrumú: egy-egy bécsi vagy olasz hatást eláruló, a klasszikus századfordulón keletkezett magyar hangszeres darabtól már merőben eltér egy „pusztai” hangú Doppler-pásztoridill, majd ismét újabb világot tár elénk az a Mosonyi-féle heroikus líra, amely mögött ott húzódik a romantikus századközép magyar vokális kultúrája a maga teljességében. Természetes, hogy korai keletkezésű, egyszerűbb szerkezetű darabok nyitják meg az első CD-korongot. Szerzőik között Lavotta János kultuszát fő helyen ápolja a nevét őrző, zempléni székhelyű alapítvány, művészeti iskola és kamarazenekar. A varázslatos *Homoródi nóta*, majd Lavotta további verbunkos darabjai mellett két *Duetto* is fölhangzik a szerző tollából, Dombóvári János és Szabó Sándor tolmácsolásában. Utóbbiak nemrégiben kottaként is közreadott teljes sorozatai a magyar pedagógiai hegedűirodalom gyöngyszemeit rejtik magukban;

össességükben régi „mikrokozmoszt” kitevő miniatűrökként e tételek koruk széles stíluspanorámáját nyújtják, magyar, bécsi, olasz és szláv hatásokat egyaránt érvényre juttatva. Lavotta műveit a nyugati formanyelv és magyar elemek ötvözésével individualistaként kísérletező Csermák három tánca, majd a „verbunkos-triász” harmadik tagjának, az őstehetségű Biharinak két darabja követi; végül Rózsavölgyi csárdása kerekíti le a kisebb verbunkosformákat bemutató kiadványrészt. Lavotta *Szigetvár ostroma* című szerzeménye már az összetett világú verbunkos-szvitiek képviselője, ahogyan közvetett utódként Farkas Ferenc neo-verbunkos, neo-biedermeier hangú *Lavotta-szvitje* is az, lezárva az album első korongját.

Magyar stílusú, versenymű jellegű alkotásokkal indul a második lemez; dallamvilágukban ezek helyenként már nem csupán verbunkos-hatásokat őriznek, de a népies és népi daltermés ihletését is ugyanúgy elárulják (Doppler: *Magyar fantázia* és *Magyar duett*, Popper: *Magyar rapszódia*, Sarasate: *Cigánydalok*, Weber: *Andante és Magyar rondó*; szólisták: Dombóvári Imre János és Andrij Karpyák – fuvola, Dombóvári Zsolt – gordonka, Szomora Tibor – hegedű, Szabó Sándor – mélyhegedű). A nagyszerű szólistateljesítmények közül is kiemelkedik Szomora Tiboré a *Cigánydalok* tolmácsolójaként (e címét illetően már ezerszer tarthatatlannak bélyegzett, ám zenéjét tekintve annál megragadóbb darabban újból visszaköszön Lavotta örökszép *Homoródi nótája*).

Mosonyi Mihály *A tisztulás ünnepe az Ungnál 886ik esztendőben* címet viselő, Kazinczy

Ferenc soraira keletkezett kantátájával (1859) zárul a második CD-korong. Nemzetet megszólító alkotás, amely ebben az értelemben a *Psalmus Hungaricus* szellemi elődje. Nem elhallgatható tény e helyütt, hogy a Lavotta Kamarazenekarnak köszönhetjük a nagyszabású és fölvilanyozó mű – külső közreműködők bevonásával, Molnár Pál vezényletével elkészített – máig egyetlen CD-felvételét.

„A Best of Verbunkos, a Lavotta János Kamarazenekar 10. verbunkos CD-je főhajtás a szerzők emléke, valamint a magyar verbunkos zene előtt, amelyhez reményeink szerint ezúttal is számos hallgató csatlakozik majd” – zárul a Dombóvári János koncertmester és művészeti vezető által írt kísérőszöveg. Tegyük hozzá, hogy jövőre emlékezünk meg Lavotta János halálának kétszázadik, valamint Mosonyi Mihály elhunytának százötvenedik évfordulójáról, s adjunk hangot a reménynek, hogy e jubileumok kapcsán hasonlóan nemes-ízletes gyümölcsöket terem majd a hazai zeneélet, beleértve Sátorajjájhely városát is!

Sziklavári Károly